

Göteborgs Stad

Stadsbyggnadskontoret

Samrådsredogörelse

Datum: 2012-12-18
Diarienummer: 0633/ 06

Kajsa Rantfors
Telefon: 031-368 15 22
E-post: kajsa.rantfors@sbk.goteborg.se

Detaljplan för idrott och skola i Kviberg inom stadsdelen Kviberg i Göteborg

Samrådsredogörelse

Genomförande

Byggnadsnämnden beslöt den 19 februari 2008 att genomföra samråd för detaljplaneförslaget. Planförslaget har sänts för yttrande enligt bifogad lista över samrådskrets, bilaga 1, under tiden 9 september – 20 oktober 2009. Förslaget har varit utställt på stadsbyggnadskontoret och på Gamlestadens bibliotek under samma tid som ovan. Öppet hus har hållits ute på området i idrotts- och föreningsförvaltningens lokaler på Kviberg den 12 oktober 2009.

Efter genomfört samråd delades planområdet upp i två detaljplaner. En separat detaljplan har upprättats och vunnit laga kraft för en mindre del av det tidigare planområdet – ”Hallområde på Kviberg”. I föreliggande samrådsredogörelse sammanfattas och kommenteras endast inkomna synpunkter som berör nu aktuell del av det ursprungliga planområdet.

Sammanfattning

Allvarligaste invändningen bland inkomna synpunkter gäller de geotekniska förutsättningarna kring Kvibergsbäcken och ett mera detaljerat underlag efterfrågas. Flera kommunala förvaltningar har framfört synpunkter kring detaljer beträffande områdets utformning och markanvändning. Önskemål framförs även beträffande att hantverksbyn skall kunna fortsätta sin verksamhet inom området.

Utformningen av planområdet med tillhörande markanvändning har studerats vidare i samråd med berörda förvaltningar och framförda synpunkter har kunnat tillgodoses. En kompletterande geoteknisk utredning har utförts som beaktar inkomna synpunkter beträffande geoteknik samt naturvärden utmed Kvibergsbäcken. Det nuvarande läget för hantverksbyn föreslås utnyttjas för en tennishall. Hantverksbyn ges dock möjlighet att fortsätta sin verksamhet inom området genom att flytta denna till ett nytt läge inom den så kallade före-

ningsbyn. Kontoret bedömer därmed att inga allvarliga erinringar kvarstår mot planförslaget.

Framförda synpunkter har i övrigt till stor del kunnat beaktas genom mindre ändringar i planhandlingarna.

Kopior av samtliga yttranden har överlämnats till fastighetskontoret, fastighetsägare och berörda konsulter för kännedom och ev. beaktande vid planens genomförande.

Inkomna synpunkter och stadsbyggnadskontorets kommentarer

Inkomna synpunkter har sammanfattats nedan. Synpunkterna finns i sin helhet på stadsbyggnadskontoret.

Kommunala nämnder och bolag m fl

Fastighetsnämnden anser att planförslaget är bra utformat och tillstyrker förslag till detaljplan för idrott och skola i Kviberg.

Området kring Kvibergsbäcken utgörs av skredkänslig mark. Geotekniska undersökningar och detaljerad stabilitetsutredning har utförts som visar att området behöver åtgärdas för att trygga pågående verksamheter samt planerad bebyggelse och verksamheter. Ytterligare fördjupade utredningar krävs. Åtgärderna i Kvibergsbäcken kan behöva samordnas med bebyggelsen på den östra sidan, främst privatägda småhusfastigheter i Utby.

Inom området finns ett femtontal befintliga upplåtelse som berörs. En del av verksamheterna överensstämmer med områdets utveckling och kommer att kunna finnas kvar. Inom den planerade föreningsbyn finns Göteborgs FyrverkeriFabrik AB lokaliserad. Förhandlingar pågår mellan HIGAB och Göteborgs FyrverkeriFabrik AB om att hitta en ersättningsplats. Andra upplåtelse som berörs är bl.a. Kvibergs Skytteförening som har sin byggnad lokaliserad till det området som planeras för skolor.

En större 130 kV-ledning löper genom planerat skol- och hallområde och ledningen avses kablifieras. Avtal avses träffas mellan kommunen och berörda fastighetsägare i detaljplanen för bostäder och verksamheter för Kvibergs ängar om en fördelning av kostnaderna. Förhandlingar mellan parterna pågår.

Området har tidigare utgjorts av militärt övningsområde. Översiktlig markmiljöinventering har genomförts. Ytterligare undersökning kommer även att krävas för skolområdet.

Fastighetsnämnden påtalar också att man i kommande markupplåtelse måste säkerställas att hallområdet ska kunna nyttjas för skolidrott i framtiden.

Området ägs idag av kommunägda AB Långedrag (HIGAB). Avsikten är att området skall förvärfas av kommunen genom fastighetsnämnden. En förutsättning för detaljplanens genomförande är att berörd mark förvärfas av kommunen genom fastighetsnämnden. Fastighetsnämnden anser att avtal bör träffas innan detaljplanen antas av byggnadsnämnden. Största delen av området kommer att upplåtas kommuninternt.

Kommentar

En fördjupad stabilitetsutredning har utförts för Kvibergsbäcken och planhandlingarna har uppdaterats med hänsyn till resultatet. 130 kV-ledningar har kablifierats hösten 2012 och har förlagts till Marketenterivägen. AB Långedrag (HIGAB) och kommunen har träffat en överenskommelse om fastighetsreglering, men där äganderättsövergången ej är klar. Mark-

miljöundersökningar kommer att genomföras för de skjutbanor som är belägna inom planområdet samt för skolområdet.

Göteborg Energi Gasnät AB har en gasledning längs Kvibergsvägen som måste beaktas om infart till berört område ändrar marknivåer etc.

Kommentar

Anläggandet av en cirkulationsplats och ny infart från Kvibergsvägen regleras i en separat detaljplan - "Kvibergs ängar".

Göteborg Energi GothNet AB översänder karta som visar befintlig optokabel samt elledning och vill bli informerade angående eventuella schakter samt el resp fjärrvärmeanlutningar.

Kommentar

Det exakta läget för befintliga ledningarna är osäkert. Ledningarna kommer att beröras av förslagen flyttning av den nuvarande vägen samt utbyggnad av torg.

Göteborg Energi Nät AB har idag en transformatorstation 10/0,4 kV inom området samt en som gränsar till området på den framtida lokalgatan Lilla Regementsgatan. Läget för E-området söder om de planerade idrottshallarna är tillfylles. För att möjliggöra elförsörjning av byggnader längs GC-bana i nordsydlig riktning behövs en mindre transformatorstation ca 200 m norr om de två befintliga magasinbyggnaderna.

Kommentar

Beaktas. Plankartan har kompletterats med ytterligare ett E-område i områdets norra del.

Idrotts- och föreningsnämnden tillstyrker förslaget till detaljplan för idrott och skola i Kviberg under förutsättning att nedanstående synpunkter beaktas.

Idrotts- och föreningsnämnden välkomnar att delar av Kviberg blir fastlagt som idrottsområde vilket ger förutsättningar för ett rikt föreningsliv och säkerställer större evenemang såsom Gothia Cup.

Idrotts- och föreningsnämnden anser att detaljplanen är för styrande beträffande föreningslokaler utmed Blåsåsberget, den angivna högsta tillåtna byggnadsarea är alltför begränsande. Planen borde medge en större flexibilitet så att den inte utgör hinder för etablering. Genom att Göteborgs Stad äger marken kan etableringar och storlek på byggnader ändå hanteras i samband med upprättande av arrendeavtal och tomträtter.

För området med service- och förrådsbyggnaderna nedanför Blåsåsberget anger detaljplanen utformning avseende fasadmaterial (endast träpanel och tegel). Här kommer idrotts- och föreningsförvaltningen att uppföra en toalettbyggnad och önskar utöka fasadmaterialet till att omfatta även gälla betong och skivmaterial.

Idrotts- och föreningsnämnden anser att det är mycket positivt att vägar och cykelbanor utformas så att såväl lokala som nationella cykeltävlingar kan genomföras i området.

Idrotts- och föreningsnämnden anser att det är angeläget att verksamheter som skapar liv och trygghet etableras i området och att vägar, gång- och cykelbanor, motionsspår och andra stråk förses med god belysning. Kviberg skall kännas välkommande från alla håll och det är därför viktigt med tydliga och trygga entréer till området. Därför är det viktigt att även gång- och cykelbanans anslutningar i nordost och nordväst får en funktion som entréer till Kviberg.

Idrotts- och föreningsnämnden anser att mångfalden av verksamheter i området är viktig och vill därför värna befintliga verksamheter såsom hantverksbyn vilken om den behöver flyttas i möjligaste mån bör vara kvar i området.

Idrotts- och föreningsnämnden kommer att stå för upplåtelse av idrottsytorna inom detaljplanområdet men är inte främmande för upplåtelse genom tomträtt, vilket kan vara en förutsättning för att viss verksamhet skall kunna etablera sig i området. Att upplåta allt i form av arrende kan vara begränsande.

Kommentar

Planen syftar till att ge förutsättningar för en etablering av en fritidsby, där byggnaderna inte ska bli för dominerande utan underordna sig naturen. Inom föreningsbyn medges olika typer av verksamheter med inriktning mot idrott, friskvård, fritidsaktiviteter och rehabilitering. Med hänsyn till trafiksäkerhet och trafikföring samt möjlighet att anordna parkering bygger detaljplanens utformning på att det främst är frågan om verksamheter i mindre skala som inte alstrar större trafikmängder samt att erforderlig parkering i huvudsak kan ske inom områdets gemensamma parkeringsanläggningar. Efter samråd har idrotts- och föreningsförvaltningen studerat önskad markanvändning närmare och i samråd med förvaltningen har plan- och illustrationskarta justerats så att större byggnader är möjliga att uppföras inom del av föreningsbyn. Plankartan har även kompletterats med byggrätt för en mindre idrottshall söder om de två förrådsbyggnaderna. Plankartans bestämmelser beträffande utformning har justerats. Plankartan har även ändrats så att gång- och cykelbanan i nordost läggs på allmän platsmark istället för kvartersmark, för att säkra entréerna till området.

Markanvändningen i området har prövats i den fördjupade översiktsplanen för Kvibergsområdet. Enligt denna skall markanvändningen inom planområdet inriktas mot idrott och rekreation samt mot skolor närmast Kvibergsvägen. I enlighet med detta är detaljplanens huvudsyfte att skapa förutsättningar för att utveckla områdets idrotts- och rekreationsverksamhet och att området skall fungera väl för dessa ändamål. Området där hantverksbyn nu är belägen föreslås tas i anspråk för en tennishall. Hantverksbyn föreslås flyttas till ett nytt läge inom den sk föreningsbyn. Illustrationskartan har kompletterats med förslag till placering. En förutsättning för detta läge är dock att fyrverkerifabriken har lämnat området. Hantverksbyn kan ligga kvar på befintlig plats tills det blir aktuellt att bygga ut tennishallen. Om fyrverkerifabrikens verksamhet fortfarande pågår när det blir aktuellt att flytta hantverksbyn, finns möjlighet till en tillfällig placering av hantverksbyn, öster om omklädningsbyggnad.

Kulturförvaltningen anser att ur kulturmiljösynpunkt bör ett helhetsperspektiv gällande de tidigare kända fornlämningarna samt eventuellt nya fornlämningar tas innan en exploatering sker. Inom området finns ett antal kända fornlämningar, för att utreda eventuellt ytterligare fornlämningar inom området kommer en arkeologisk utredning att utföras av Bohusläns museum och först därefter kan Kulturförvaltningen ta ställning till konsekvenserna för kulturmiljön inom området. Kulturförvaltningen anser att planen inte kommer att påverka områdets kända kulturvärden i övrigt.

Kommentar

Riksantikvarieämbetet har genomfört en arkeologisk undersökning inom och anslutande till planområdet. Vid utredningen har påträffats tre tidigare okända boplatser, varav två är belägna inom planområdet.

Norr om befintlig omklädningsbyggnad påträffades en boplat, troligen från brons- eller järnåldern, med uppskattad storlek på ca 39 x 32 m. Boplaten avgränsas åt norr av anlagda skjutbanor, vilka troligen förstört lämningarna när de byggdes. På slutningen i

områdets norra del, har finn ytterligare en boplats, troligen från äldre järnåldern, med uppskattad storlek ca 84 x 64 m. Byggrätterna för föreningsbyn har avgränsats så att dessa inte skall beröra fornlämningarna.

Lokalförsörjningsnämnden anser att den föreslagna infarten till området från Kvibergsvägen på ett olyckligt sätt delar skoltomten i två delar vilket utesluter möjligheterna att skapa en sammanhängande utemiljö för förskole- och skolverksamheten. Likaså begränsas möjligheterna till en rationell skötsel av utemiljön samt ökas olycksrisken för barn som skall gå mellan skolans olika delar.

Att den föreslagna skoltomtens östra del bedöms som geotekniskt instabil kan innebära stora begränsningar i utformning och användning både i bygg- och förvaltningskedje. Lokalförsörjningsnämnden kommer ej att kunna ansvara för snöröjning och halkbekämpning av den med x markerade gång- och cykelbanan mellan skoltomterna. Angöring för fordon med leveranser och för transport av avfall mm måste kunna angöra samtliga byggrätter inom skoltomten vilka dessutom måste ske utan backrörelser.

Lokalförsörjningsnämnden ser ett behov av att de områden med byggrätt blir så stora som möjligt samt att i partierna däremellan ges möjlighet att uppföra förråd, skärmtak mm då skolverksamheten förändras över tiden liksom dess behov av komplementbyggnader. Lokalförsörjningsnämnden påtalar också att förutom risken för höga bullernivåer på skoltomten finns också risk att utemiljön kommer att påverkas av avgaser och partiklar från trafiken.

Kommentar

Kompletterande samråd har hållits beträffande skolområdets utformning och plan- och illustrationskartan har bearbetats i enlighet med detta. Området väster om infarten till området reserveras för en förskola och området öster om infarten för en F-9-skola.

Inga geotekniska åtgärder erfordras inom skoltomten med hänsyn till stabiliteten. Geotekniska belastningsrestriktioner har dock införts för del av skolområdet.

Angöring av leveranser mm skall ske inom skoltomten. Utformning och placering etc får studeras närmare i samband med detaljprojektering av skolområdet och regleras inte i detaljplanen.

Söder om planområdet ligger Kvibergsnäs landeri som är av stort kulturhistoriskt värde. Fram till landeriet sträcker sig en allé som utgör en del av kulturmiljön. Tidigare sträckte sig allén upp till berget "Blåsås" inom nu aktuellt planområde. Allén är främst bevarad söder om Kvibergsvägen, men delar av allén finns kvar också norr om Kvibergsvägen. Utmed alléns sträckning genom skolområdet finns idag inga alléträd kvar. Detaljplanen föreskriver att alléträdet skall bevaras och att sträckan inom skolområdet skall återplanteras med träd.

För att uppnå en god ljudmiljö på skolgården behöver skoltomten bullerskyddas från trafikbuller från Kvibergsvägen. Utförd bullerstudie visar att ett 1 m högt bullerskydd ger god effekt placerat utmed Kvibergsvägens norra sida. Beroende på utformning och placering kan även skolbyggnaderna komma att skydda stora delar av skolområdet.

Lokalsekretariatet framför följande synpunkter;

Skolområdet är uppdelat på två områden på ömse sidor av infarts/ tillfartsvägen, med en mindre del på den västra delen. Byggrätten på den större östra delen, med plats för den kommunala skolan, är delad i 3 delar. Skoltomtens uppdelning i 3 delar kan också komma att begränsa skolans verksamhet på ett negativt sätt. För att säkra att skolan ska kunna använda föreslagna idrottshallar måste det ges garantier alternativt måste förses med egen sporthall. På skolområdet finns behov av en mindre gymnastiklokal för de yngsta barnen.

Delar av skolbyggnaden föreslås placeras på mycket dålig mark och innan utställning och antagande är det viktigt att utföra kompletterande geotekniska utredningar som uppfyller fördjupad utredningsnivå enligt Skredkommissionens anvisningar i Rapport 3:95 och försäkra sig om att skoltomten blir byggbar och säker att vistas på. På grund av bl.a. stabiliteten i området är det viktigt att byggrätten medger en byggnad i 3 våningar med sadeltak. Beroende på resultat av geotekniska utredningar, bör man vara beredd att se över trafiklösningar och byggrätt för skolan, dess uppdelning och lägen.

Skolgården omringas av trafik, gator och parkeringar. För att transportfordon inte skall behöva backvända invid den östra delen av skolan bör lokalgatan förlängas. Att använda skolgården för parkeringsplatser medför att stora ytor måste vara hårdgjorda. Detta tillsammans med eventuella ordningsproblem kan komma att begränsa skolgårdens användning för barnen på ett olyckligt sätt.

Planbestämmelse som medger användning av skolområdet också för daglig verksamhet bör införas.

Kommentar

I arbetet med den fördjupade översiktsplanen för Kvibergsområdet lyftes vikten fram av att bibehålla siktstråk från Kvibergsvägen upp mot Blåsåsberget. Detaljplanen har utformats så att denna ambition säkerställs. Beträffande utformningen kring alléstråket i skolområdets östra del, se kommentar till yttrande från Lokalförordningsnämnden sidan 5.

Avtal för att säkra skolans användning av idrottshallar är en genomförande fråga. Tillåten högsta nockhöjd blev felaktigt angiven i samrådshandlingarna och höjden har justerats så att byggnader i tre våningar medges. Inom denna byggnadshöjd finns möjlighet att uppföra en mindre gymnastiklokal.

Detaljplanen har utformats med tanke på att parkering till skolområdet i huvudsak skall ske på de gemensamma parkeringarna norr om skolområdet. Om skolan så önskar finns möjlighet att anordna ett mindre antal biluppställningsplatser inom skolområdet. Transporter till den östra delen av skolområdet sker via parkeringskvarteret. Plankartan har förtydligats beträffande detta med bestämmelse om att marken skall vara tillgänglig för tillfart till angränsande fastighet. En förlängning av lokalgatan med en vändplats har tidigare prövats under planarbetet och inte bedömts som lämpligt.

Planbestämmelsen för skolområdet anger att området får användas för skolverksamhet och daglig verksamhet.

Miljönämnden tillstyrker fortsatt planarbete under förutsättning att förvaltningens synpunkter beaktas.

För att skapa en lugnare skolmiljö anser miljönämnden att föreslagna bilparkeringar och skolområdet ska byta plats. Denna placering är bättre ur både barn- och folkhälsoperspektiv. Om platsen inte räcker till för markparkering kan byggnation av P-hus övervägas. För att ge skolbarnen en god ljudkvalitet både inomhus och vid utevistelse bör planbestämmelserna innehålla tydligare bestämmelser om bullerskydd.

Säkra och väderskyddade cykelparkeringar bör skapas utspritt i området för att göra det lätt att komma nära med cykel överallt. Samtliga bilparkeringar som planen möjliggör behöver inte byggas ut initialt, antalet kan utökas till det som planen möjliggör om det visar sig behövas.

Trots att Program för Miljöanpassat byggande i första hand avser bostäder är det ändå väsentligt att dokumentet blir vägledande vid planeringen av sporthallarna, skolan och området runtomkring.

Då idrottshallar kan vara energikrävande är det viktigt att välja ett energieffektivt uppvärmningssystem. Miljöförvaltningen förordar anslutning till fjärrvärme och val av bästa energieffektivitet för installationer, belysning, utformning av huskroppar. Solpaneler för uppvärmning av duschvatten bör möjliggöras och vägas in vid utformning av tak. Miljöförvaltningen förordar att en separat utredning utarbetas som kan leda till att de nya sporthallarna utformas på ett så energieffektivt sätt som möjligt.

Dagvattenhantering bör ägnas särskild uppmärksamhet eftersom flera platser är förorenade och recipienterna Kvibergsbäcken och Sävån värdefulla vattendrag. Program för Miljöanpassat byggande vara vägledande, lokalt omhändertagande av dagvatten kan ske genom att genomsläppligt material används där det är möjligt. Gröna tak bidrar till att rena regnvattnet och till ett mindre och jämnare dagvattenflöde.

Markmiljöundersökningar som utfördes 2001 och 2008 visar att det finns halter över känslig markanvändning men inget som överstiger mindre känslig markanvändning. Det konstateras att beroende på vilka verksamheter som hamnar i området kan vissa saneringar komma att krävas. I undersökningen från 2001 finns bedömningar av risk för föroreningar och innehåller rekommendationer som är mycket viktiga att inkludera och ta hänsyn till i det fortsatta planarbetet

Miljöförvaltningens bedömning är att en fördjupad miljöteknisk markundersökning samt riskbedömning bör göras av det före detta skjutbaneområdet, även grundvatten bör provtas. Underlaget från saneringen av skjutvallarna som genomfördes 1999 bör tas fram och granskas. Eventuellt bör kompletterande prover tas i de f d skjutvallarna.

Miljöförvaltningen är tillsynsmyndighet för förorenade områden och vid ställningstagande i markföroreningsfrågor ska samråd ske med miljöförvaltningens miljöskyddsavdelning.

I planremissen finns inga kommentarer kring hur frågan om stadens tillämpning av kompensationsåtgärder för natur och rekreation har hanterats. Kommentarer bör finnas med i det fortsatta planarbetet.

Kommentar

Planområdets avgränsning har ändrats efter samråd så att hela vägområdet kring Kvibergsvägen ligger utanför planområdet. Området kommer istället att regleras i förslag till detaljplan för Kvibergs ängar som är under upprättande. I denna detaljplan lämnas möjlighet att uppföra bullerplank utmed skolområdets södra tomtgräns.

Säkra och väderskyddade cykelparkeringar är en genomförandefråga. Planbestämmelsen för punktprickad mark har justerats för att tydliggöra att väderskydd får uppföras inom området med förbud att i övrigt uppföra byggnader.

Planen kräver inte ett utbyggande av samtliga redovisades bilparkeringar initialt utan byggnation kan ske etappvis i samband med bygglovprövning. Val av uppvärmningsform samt utformning av byggnader med hänsyn till energieffektivitet är genomförandefrågor som inte regleras i detaljplanen.

Förekomsten av föroreningar kommer att undersökas vid de nedlagda skjutbanorna samt för det föreslagna skolområdet. Beroende på vad dessa undersökningar visar kan vissa saneringar komma att krävas.

Göteborg Vatten meddelar lägen för nya förbindelsepunkter för hallområdet, föreningsbyn samt för skolområdet. Allt dag- och dränvatten skall i första hand tas om hand lokalt inom kvartersmark genom infiltration eller i andra hand fördröjas i stenmagasin innan det avleds till allmän dagvattenledning eller till befintliga diken/ Kvibergsbäcken. Det är viktigt att ordna utjämning av dagvatten från hårdgjorda ytor, samt sträva efter så stora grönytor som möjligt för infiltration av dagvattnet. För Perkolations-/Fördröjnings-magasin

borde finnas utrymme vid föreslagen parkering mellan Marketenterivägen och befintliga bollplaner. För att anslutning med självfall skall godkännas skall lägsta höjd på färdigt golv vara 0,3 m högre än markytan vid förbindelsepunkt för att anslutning med självfall ska godkännas. Göteborgs Vatten påpekar att kompletterande markmiljöundersökningar ned till 2 meter behöver utföras med avseende på föroreningar för de blivande ledningsstråken i planerad gata och genom skolområdet, speciellt av stor vikt för val av material på allmänna dricksvattenledningar.

Kommentar

Plankartan innehåller bestämmelser som reglerar anslutning med självfall samt att dagvatten skall så långt som möjligt omhändertas lokalt eller fördröjas innan det når recipient. Inom planområdet bedöms det finna goda möjligheter att fördröja och ta omhand dagvatten. Hur dagvattenhanteringen skall lösas kommer att studeras vidare. En markmiljöundersökning kommer att genomföras för skolområdet. Eventuellt ytterligare kompletterande markmiljöundersökningar för ledningsdragningar får utföras i samband med detaljprojektering.

Park- och naturnämnden är nöjda med att Kvibergsområdet nu får en plan som överensstämmer med den idrottsvision som kommunen har för området. Den ger dessutom plats för en högstadieskola. Om klubbhusen läggs så att schakter och avverkning minimeras, blir påverkan liten. På så sätt blir också den blivande ”bymiljön” vackrast. Placeringen ska göras så att den uppvuxna ädellövskogen, bokarna, inte skadas. Skulle trycket på klubbstugor bli stort kan man lätt utöka tomterna för dessa, genom att förlägga dem längs hela västra sidan av den västra gångvägen. Det skulle skapa både trygghet och en fin avslutning av det stora öppna landskapsrummet. I planen får endast kompletteringsbyggnader uppföras där.

Geotekniska åtgärder längs med Kvibergsbäcken måste föregås av en bedömning av påverkan av Kvibergsbäckens och Sävåsens naturvärden och måste följas av en återplantering. Då bäcken idag är osynlig och ej kan upplevas på grund av den täta vegetationen måste röjning göras.

De flesta stora och solitära träd finns redovisade i planillustrationen och skall sparas. Park- och naturnämnden anser att alla stora träd i det öppna landskapet ska bevaras. Detta inskränker inte alls på användningen för idrotten, men ger en vackrare miljö längs de två stora gång- och cykelvägarna.

Planförslaget överensstämmer med Park- och naturnämndens parkplanering. Triangeln med beteckningen torg är entrépunkt och fördelar besökarna till idrottsområde, planer och parkering. Torget ska vara körbart och bör därför ingå i kvarteret.

Den enkla gångväg som ska byggas för att förbinda Utby/Bergsjön med det stora idrottsområdet finns redan upptrampad och har en spång över bäcken. Den måste rustas upp och avses bli en grusväg. Den kommer att ansluta till befintlig gångväg och Snörmakaregatan.

Kommentar

I en naturinventering har naturvärdena på Blåsåsbergs sluttningar dokumenterats. Byggnationer i föreningsbyn kommer inte att skada befintlig ädellövskog.

Geotekniska åtgärder längs ån kommer att innebära en avschaktning av slänter och en sänkning av åbotten. Utförande kommer att samordnas med Länsstyrelsen.

I detaljplanen har gjorts en prioritering av vilka träd som är mest angelägna att bevara och dessa har åsatts en ”bevarandebestämmelse”. Utöver dessa finns ytterligare träd som på ett positivt sätt bidrar till en mer trivsamt miljö och det är önskvärt att dessa kan stå kvar eller att området kompletteras med nya träd.

Läget för entrévägen till idrottshallarna norr om planområdets västra del har justerats och vägen har flyttats något söder ut. I motsvarande grad har torgytan framför byggnaderna utökats. Beteckningen Torg bibehålls som allmän plats då det kommer att ha en funktion för hela området med en korsande gång- och cykelväg går över.

Detaljplanen ger möjlighet att anlägga enkla gångstigar inom 'naturområdet längs Kvibergsbäcken. Läge för anlagd gång- och cykelväg har flyttats något söderut.

Räddningstjänsten Storgöteborg påpekar att det bör klargöras vilken påverkan den befintliga fyrverkerifabriken har på sin omgivning i form av riskområde kring anläggningen, samt att detta kan påverka placeringen av skola och idrottsverksamhet.

Det bör också i handlingarna tydligt framgå hur brandvattenfrågan skall lösas, dvs huruvida befintliga eller nya brandposter skall anläggas. Brandvattenförsörjningen skall anordnas enligt tillämpliga delar i VAV P83 och VAV P76, områdestyp enligt tabell 2.3 i VAV P83.

Kommentar

Detaljplanen anger att området långsiktigt skall användas för verksamheter med inriktning mot idrott och friskvård mm. En förutsättning för att området kring den sk "föreningsbyn" skall kunna utvecklas för avsett ändamål är att fyrverkerifabriken flyttas. Fram till dess det blir aktuellt med en utbyggnad av denna del av idrottsområdet kan fabriken ligga kvar. Verksamheten med tillhörande riskavstånd utgör inget hinder för uppförandet av skola eller tennishall. Planbeskrivningen har kompletterats med beskrivning av erforderliga säkerhetsavstånd för befintlig fyrverkerifabrik. Hantering av dagvatten mm kommer att studeras vidare i det fortsatta arbetet.

Stadsdelsnämnden i Kortedala anser att en ny F-9 skola på Kviberg är en viktig del i stadsdelsförvaltningens planering av den framtida skolorganisationen för att möta den förväntade elevtalsökning som följer av nyproduktionen av bostäder i området. Tidsmässigt måste färdigställandet av skolan anpassas så att det följer bostadsbyggandet. Skolan kan uppföras i etappvis med start för de yngsta årsklasserna.

Inom SDF Kortedala eftersträvas en helhetssyn som sträcker sig över åldrarna 1-16 år. Vid planeringen av nya eller ombyggda skolor är ambitionen att integrera förskoleverksamhet i skolan. Det är därför önskvärt att planen tillåter förskoleverksamhet inom skolområdet.

Det är viktigt att skolbyggnader och utemiljö formas så att de olika åldersgrupperna kan utgöra egna enheter. Byggrätten bör därför ge utrymme för upp till tre olika delar.

I planförslaget nämns att skolan ska kunna använda föreslagna idrottshallar för sin verksamhet. Det måste ges säkra garantier, t.ex. i form av bindande överenskommelser i avtal om markupplåtelse, om att skolans behov fullt ut kan tillgodoses på detta sätt. Utan sådana garantier blir alternativet att skolan måste förses med egen sporthall. Oavsett detta finns behov av en mindre gymnastiklokal för de yngsta barnen.

Den föreslagna flytten av huvudentrén till skol- och idrottsområdet från det läge som angavs i den fördjupade översiktsplanen påverkar skoltomten negativt. Detta tillsammans med restriktionerna på grund av stabilitetsförhållandena i östra delen av skoltomten skapar osäkerhet kring hur den kommunala skolans behov av användbar mark ska kunna tillgodoses. En tillfredsställande och hållbar lösning i denna fråga måste finnas innan planen fastställs och innan upplåtelse av mark till annan verksamhet sker.

De föreslagna trafiklösningarna där skoltomten delas av och omges av det lokala gatunätet samt närheten till två stora parkeringsplatser ställer krav på åtgärder som skapar en trygg skolmiljö och säkra vägar till och från skolan.

För att sätta området på kartan och öka tillgängligheten är det viktigt att skapa tydliga och inbjudande entréer från omgivande stadsdelar och från spårvagnshållplatsen Kviberg. Det är även angeläget att det stora idrottsområdet kan bli en mötesplats som inbjuder till spontanaktiviteter med t.ex. näridrottsplats, lekplats och tillgängliga grönytor öppna för brännboll m.m.

Ett områdes attraktivitet bestäms i hög grad av hur människor upplever det ur tillgänglighets- och trygghetssynpunkt. Upplevelsen av trygghet formas i många avseenden av den fysiska miljön. Viktiga faktorer som bör beaktas i planeringen är att det finns olika verksamheter som skapar aktivitet under olika tider på dygnet, att gator, gång/ cykelbanor samt motionsspår är välskötta och upplysta samt att gestaltningen av området ger en känsla av sammanhang.

Kommentar

Kompletterande samråd har hållits beträffande skolområdets utformning och plan- och illustrationskartan har bearbetats i enlighet med detta. Detaljplanen ger möjlighet för att låta skolbyggnader och utemiljö utgöra egna enheter. Beteckningen S – skola, på plankartan är en generell beteckning som innefattar alla slag av skolor och andra undervisningslokaler. Även friliggande daghem och fritidshem etc räknas hit. Beträffande idrottshallar, se kommentar till Lokalsekretariatet sidan 6.

En ingående prövning av lämpligt läge för huvudentrén till området har skett i planarbetet. Stadsbyggnadskontorets utgångspunkt i processen har varit att behålla det i den fördjupade översiktsplanen för Kviberg angivna läget vid Kvibergs kaserner. Detta har vid de fördjupade studierna visat sig inte vara lämpligt, bland annat med hänsyn till Trafikkontorets och Västtrafiks studie av kollektivtrafikens dragning och nya hållplatslägen. En samordning har även skett med välfungerande läge för infart till kommande bostadsområde söder om Kvibergsvägen.

Inga geotekniska åtgärder erfordras inom skoltomten med hänsyn till stabiliteten. Geotekniska belastningsrestriktioner har dock införts för del av skolområdet.

Planförslaget har bearbetats så att huvudentrén till området utformas som en tydlig platsbildning. Denna föreslås planteras med alléträd på ömse sidor. Detaljplanen anger att de stora öppna ytorna skall vara tillgängligt för idrottsändamål. Inom detta ändamål får t ex anordnas spontanaktiviteter såsom näridrottsplats, lekplats och grönytor öppna för brännboll. Idrottsförvaltningen är huvudman för området och avgör hur olika typer av verksamheter skall prioriteras. De tillgänglighets- och trygghetsaspekterna som nämns är främst genomförandefrågor.

Stadsdelsnämnden i Bergsjön tillstyrker förslaget men vill betona vikten av god tillgänglighet till området för invånarna i Bergsjön, genom tydliga och trygga entréer i norr för gående och cyklister, samt att goda kollektivtrafikförbindelser mellan Bergsjön och Kviberg erbjuds.

Kommentar

Gång- och cykelbanan i nordost läggs på allmän platsmark istället för kvartersmark, för att säkra entréerna till området. Ny gångväg med anslutning till Utby har flyttats från Ungmästaregatan till Snörmakaregatan.

Trafikkontoret tillstyrker detaljplanen vid beaktande av följande synpunkter.

Trafikkontoret anser att området, med de förutsättningar som anges i planen, har möjlighet att få en god trafikförsörjning, både med kollektivtrafik, bil och cykel, samt att de trafikala frågorna har behandlats och tillgodosetts på ett bra sätt i planen. Trafikkontoret anser att

planen bör redovisa hur områdets normala parkeringsbehov beräknats och noterar samtidigt att tillfälliga parkeringslösningar får sökas vid större evenemang.

Trafikkontoret anser att den kommunala gång- och cykelvägen som föreslås förbinda planområdet med Ungmästaregatan via en ny bro över Kvibergsbäcken och som ingår i det övergripande nätet bör en bredd på minst 4 meter med en gen anslutning mot befintligt stråk. Önskvärt hade varit att ge vägen ett mer exakt läge och avgränsning med planbestämmelsen gc-väg.

Trafikkontoret har också synpunkter på den gc-väg som passerar över skoltomten som de anser bör få en anslutning mot den allmänna gc-vägen längs Kvibergsbäcken för att på så sätt bara få ett avbrott i bullerskärmen och en tydligare korsningspunkt på Kvibergsvägen.

Trafikkontoret anser att genomsiktighet för bullerskyddet, bara ska vara ett krav i de partier där betydelsefulla siktlinjer finns.

Kommentar

Planhandlingen har kompletterats med text avseende hur områdets normala parkeringsbehov beräknats.

Då gång- och cykelvägen går över skredkänsligt område med mycket värdefulla naturvärden, anser kontoret att lägsta standard/ extrastudier bör nyttjas för gc-vägen, en bredd på max 3 meter bör vara tillfylles. Den exakta sträckningen av GC-vägen är inte möjlig att ange med hänsyn till den komplicerade geotekniken i område samt naturvärden. Detta måste studeras närmare i samband med detaljprojektering. GC-vägens anslutning mot Utbyvägen har flyttats till Snörmakaregatan. Anslutningen till Kvibergsvägen för gång- och cykelbanan utmed Kvibergsbäcken har justerats och samordnats med gångväg över skolområdet.

Planområdets avgränsning har ändrats så att hela vägområdet utmed Kvibergsvägen ligger utanför planområdet. Föreslaget bullerskydd avses förläggas i på allmän platsmark utmed vägen, men i blivande tomtgräns mot skolområdet.

Statliga och regionala myndigheter m.fl.

Göteborgsregionen (GR) bedömer att planen ej berör sådana regionala intressen att den kommer att tas upp till politisk behandling. I det av GR antagna mål- och strategidokumentet; *Uthållig tillväxt* sägs att ”stads- och andra tätortsmiljöer ska utformas så att de inbjuder till ett rikt stads- och vardagsliv”. Kansliet vill därför understryka vikten av att tillvarata områdets goda förutsättningar att utvecklas till en sammanhängande stadsstruktur där verksamheter, bostäder, idrott och rekreation kan bli en attraktiv helhet.

Kommentar

Noteras. Synpunkten ligger i linje med detaljplanens syfte.

Lantmäterimyndigheten i Göteborg anser att markerat x-område i den nordligaste delen av planområdet ej behövs inom den del som utgörs av allmän plats NATUR då kommunen är huvudman. Vidare anser Lantmäterimyndigheten att tillfart till den föreslagna ”föreningsbyn” längs Blåsåsbergets östra fot behöver redovisas tydligare. Eventuellt behöver rättigheter för utfart till tänkta verksamheter och föreningslokaler säkras och redovisas i planen.

Användningsgränser längs med föreslagen allmän plats GC-VÄG (från Gunnel Weinås väg i nordost och söderut parallellt med Kvibergsbäcken) är utformad med ett stort antal brytpunkter. Den bör istället utformas på ett ”mjukare” sätt, med färre brytpunkter, då

användningsgränsen kan komma att utgöra framtida fastighetsgräns mellan kvartersmark och allmän platsmark.

Kommentar

Plankartan har ändrats så att tidigare x-område i områdets norra del redovisas som GC-VÄG på allmän plats. Avgränsningen av GC-vägar inom området har justerats så att de redovisas med färre brytpunkter. Föreningsbyn avses inte avstyckas i en eller flera separata fastigheter utan ingår som del i det större området för Idrottsändamål. Läget för gatan till föreningsbyn ligger inom kvartersmark och läget har inte bedömts behöva preciseras.

Länsstyrelsen

Geoteknik

Allmänt vill Länsstyrelsen framhålla att planens syfte att vidareutveckla idrotts- och rekreationsområdet vid Kviberg är bra. Förslaget, med bland annat idrottshall och föreningsby, stärker områdets profil. Samtidigt är planeringsförutsättningarna på platsen komplexa. För att genomföra planförslaget behövs sannolikt stabilitetsförbättrande åtgärder vidtas inom planområdet, samtidigt som sådana åtgärder så långt som möjligt bör undvikas i och kring Kvibergsbäcken.

Utifrån nu kända förhållanden kan Länsstyrelsen inte avgöra hur eventuella åtgärder kan komma att påverka den känsliga vatten- och ravinmiljön. För att bedöma påverkan på miljöerna i och kring Kvibergsbäcken behöver Länsstyrelsen veta mer i detalj vilka åtgärder som kan komma att bli nödvändiga och vilka värden som berörs. I sammanhanget är det också viktigt att klarlägga vilka stabilitetsförbättringar som måste göras till följd av planförslaget respektive vad som krävs för den redan bebyggda miljön öster om bäcken.

På plankartan har reglerats inom vilka delområden som stabilitetsförbättrande åtgärder är nödvändiga. Planbestämmelserna reglerar typ, men inte omfattning, av åtgärder. I planbeskrivningen aviseras dock att exakt utförande av erosionsskydd och nivåer för avschaktning kommer att tas fram till utställningsskedet. Länsstyrelsen förutsätter att så görs för att klarlägga mer precisa åtgärdsbehov och för att kunna reglera det med nödvändiga planbestämmelser.

I PM Geoteknik redovisas också behov av fördjupad utredning för de bebyggda delarna öster om bäckravinen, samt omedelbart söder om planområdet. Utredningen indikerar mer gynnsamma förhållanden öster om bäcken, varför åtgärdsbehovet inte är lika entydigt som på den västra sidan. Länsstyrelsen vill dock påtala vikten av att belysa eventuella behov av stabilitetsförbättrande åtgärder även utanför planområdet.

Natura 2000-området, Säveån nedre delen (SE0520183) och Kvibergsbäcken hyser värdefulla naturvärden, dels med sin ravinmiljö, men också för förekomsten av öring som en del av det åsystem som Säveån utgör. Utifrån nu kända förhållanden går det inte att avgöra vilka konsekvenser de nödvändiga stabilitetsförbättrande åtgärderna får för den värdefulla naturmiljön. Exakt utförande av erosionsskydd, nivåer för avschaktning är till exempel inte klarlagt än.

Kommentar

Föreslagna åtgärder kring Kvibergsbäcken är föranledda av befintliga förhållanden. Inom planområdet är säkerheten mot skred allt för låg för delar av de befintliga bollplanerna. Åtgärderna syftar här att säkerställa att området kan fortsätta utnyttjas för idrottsändamål och att idrottande inte riskerar att komma till skada vid ett eventuellt skred. Detaljplanen föreslår inte några åtgärder som i sig föranleder stabilitetsåtgärder, utan dessa behöver utföras även om detaljplanen inte upprättas.

Utförd fördjupade stabilitetsutredning baseras på rådande förutsättningar längs Kvibergsbäckens dalgång idag. Med utgångspunkt från resultatet av utredningen rekommenderas att stabilitetsförbättrande åtgärder utförs för delar av markområdena på den västra sidan av Kvibergsbäcken. Avschaktningar erfordras/rekommenderas inom tre delområden inom naturmarken öster om gång- och cykelbanan. Områdena för avschaktning har anpassats mot bedömd gräns för naturmark med förhöjda naturvärden enligt naturvärdesbedömning. Befintlig GC-väg behöver sänkas på delar av sträckan med hänsyn till avschaktningarna.

Inga åtgärder föreslås i direkt närhet till själva Kvibergsbäcken. Viss erosion pågår längs partier av Kvibergsbäcken, men omfattning av denna i slänterna är så pass liten i sammanhanget att det inte inverkar på totalstabiliteten.

Vatten

Vattenmyndigheten i Västerhavet har tagit fram förslag till förvaltningsplan, miljökvalitetsnormer, åtgärdsprogram och miljökonsekvensbeskrivning för att genomföra EU:s ramdirektiv för vatten (2000/60/EG), Vattendirektivet. I december 2009 fastställs de slutliga dokumenten som gäller fram till 2015. Från december 2009 gäller även icke försämringskravet, vilket innebär att vattenkvaliteten i vattenförekomsterna inte får försämras från detta datum. Åtgärdsprogrammen beskriver de åtgärder som bedöms nödvändiga för att de beslutade miljökvalitetsnormerna ska uppnås i tid. Miljökvalitetsnormerna ska beaktas bland annat vid detaljplanering och förväntas gälla från och med slutet av december 2009.

Vattendirektivets syften har inte tagits i beaktning i underlaget. Icke försämringskravet gäller för samtliga vattendrag. I planen måste redovisas hur man avser att upprätthålla vattendragets nuvarande måttliga ekologiska status. Aktuell detaljplan får inte försämrade befintlig status. Kommunen avser att hantera dagvatten lokalt, men en utbyggnad enligt förslaget riskerar att dagvattentillrinningen till ån ökar vilket påverkar åns status negativt.

Samtliga arbeten som innebär åtgärder i vatten under högsta högvattenyta är en anmälnings- eller tillståndspliktig vattenverksamhet enligt 11 kap Miljöbalken.

Kommentar

Med hänsyn till stabiliteten kring Kvibergsbäcken behöver stabilitetsförbättrande åtgärder utföras oberoende av om detaljplanen i övrigt genomförs eller inte. Föreslagen förändrad markanvändning i övrigt påverkar inte fysiskt Kvibergsbäcken, förutom föreslagen ny gång- och cykelbana med anslutning till Snörmakaregatan. För att öka tillgängligheten mellan planområdet och villabebyggelsen i Utby medges tre enkla gångbroar över Kvibergsbäcken. Planhandlingarna har kompletterats avseende detta. Dagvatten från området avses hanteras på sådant sätt att naturvärdena i Kvibergsbäcken inte påverkas negativt. Inom området bedöms finnas goda möjligheter att fördröja och rena dagvatten. Hur detta praktiskt skall ske kommer att studeras vidare.

Strandskydd

Kommunen behöver klarlägga vad man menar med att det är önskvärt att ravinmiljön rustas upp. Ravinmiljöer är svårtillgängliga i sig med nedfallna träd, mycket död ved, slutande lerslänter etc. Ska död ved städas undan, träd tas ned eller promenadslingsor anläggas? En stor del av livsmiljön i raviner baseras på fri utveckling. Ravinområdet får inte iordningställas på ett sådant sätt att strandskyddets syften motverkas. Kommunen nämner även att viss parkskötsel är nödvändig inom planområdet. Även här vill Länsstyrelsen påminna om att det kan strida mot strandskyddets syften, exempelvis krävs strandskyddsdispens för att ta ned fler än ett fåtal träd.

För att få strandskyddsdispens krävs särskilda skäl. Några sådana har inte redovisats. För planärenden inledda före 1 juli 2009 tillämpas den äldre lagstiftningen.

Kommentar

Detaljplanen syftar till att ravinområdets nuvarande karaktär skall bevaras samt att naturen i huvudsak får utvecklas fritt. Erforderliga geotekniska åtgärder kommer inverka på dagens naturvärden och i de delar där avschaktning är nödvändigt kommer fällning av träd och buskar att krävas. Efter utförda stabiliseringsåtgärder avses naturområdet återgå till naturmark och naturen få utvecklas fritt utifrån sina egna förutsättningar. Inom norra delen avses en gång- och cykelväg att anläggas med bro över Kvibergsbäcken för att förbättra tillgängligheten och kontakten med Utby. Inom övriga delar av naturområdet skall möjlighet finnas till upptrampade gångstigar. På tre ställen tillåts dessa förbindas över Kvibergsbäcken med enkla gångbroar.

Naturmiljön i den norra delen av planområdet

Planbeskrivningen redogör inte för naturmiljön i den norra delen av planområdet, det trots att kommunen där planerar att ta mark i anspråk. Länsstyrelsen anser att planbeskrivningen behöver kompletteras med det.

Kommentar

Inga åtgärder föreslås inom naturmiljön kring Kvibergsbäcken i områdets norra del, förutom att läget för befintlig gångväg genom naturmarken säkerställs. Gräns för idrottsområdet har justerats i norra delen.

Arkeologi

Arkeologisk utredning kommer att genomföras under november månad i syfte att klargöra förekomsten av okända fornlämningar inom området. Resultatet från utredningen ska sedan inarbetas i planförslaget.

Kommentar

Planbeskrivningen och plankartan har uppdaterats med hänsyn till genomförd arkeologisk utredningen samt förundersökning.

Gång- och cykelvägar

Den verksamhet som planeras kommer troligen att innebära att fler människor kommer till fots och på cykel till området. Planhandlingarna bör kompletteras med en redovisning av hur man på gång- och cykelvägar kan ta sig till området.

Kommentar

Planbeskrivningen har kompletterats.

Miljömål

Länsstyrelsen anser att kommunen bättre ska tydliggöra hur förslaget bidrar till att uppnå de av riksdagen antagna miljömålen, förslagsvis genom en tabell med tydliga motiveringar.

Kommentar

Miljömålen har beaktats i planarbetet med redovisas inte särskilt i handlingarna.

Länsstyrelsens samrådsyttrande har bilagts.

Skanova Nätplanering D3N har anläggningar runt och inom aktuellt planområde och påtalar att särskild hänsyn bör tas till dessa kabelstråk i det fortsatta planarbetet. Skanova anser att följande text skall finnas med i genomförandebeskrivningen alternativt att berörda fastighetsägare delges informationen på annat sätt; ”Minst 4 månader innan några arbeten påbörjas i närheten av Skanovas anläggningar skall beställning på eventuell undanflyttning ha inkommit till TeliaSonera. Eventuella undanflyttningar av Skanovas anläggningar inom

exploateringsområdet kommer att debiteras fastighetsägaren/exploatören. Beställning på utsättning skall inkomma till TeliaSonera i god tid, minst 4 dagar före önskat datum, tel: 020-53 10 00”.

Kommentar

Genomförandebeskrivningen har kompletterats.

Vägverket, Region Väst anser att tidigare gjord trafikanalys för SKF- området, måste kompletteras med tanke på kommande utbyggnad av Kvibergsområdet eftersom utnyttjandet av idrottsområdet sannolikt ofta bl a kommer att sammanfalla med högtrafik på väg E20. Planområdet nås från söder via Brovägen som ansluter till von Utfallsgatan som i sin tur ansluter till Munkebäcksmotet på väg E20, vilken är av riksintresse för vägtrafiken. Vägverket undrar om det kanske är dags att åter ta upp diskussionen om en koppling till Torpamotet, vilken redovisats i översiktsplanen.

Vägverket, Region Väst anser vidare att en redovisning måste göras beträffande hur man med cykel tar sig från de sydöstra delarna av Göteborg till Kvibergsområdet eftersom sannolikheten är stor att många cyklister tar sig till de nya anläggningarna.

Kommentar

Det är många faktorer som påverkar biltrafikens utveckling i området. Tidigare trafikanalys för SKF-området har kompletterats med optimering av körfältsutformningen i Munkebäcksmotet. Denna utgör underlag för den fortsatta processen i utformning av SKF-området. Trafiken till SKF-området kommer att kompletteras med två nya tillfarter från söder, via broar över Säveån. De är anpassade till två av- och påfarter på E20, vid Änäsmotet respektive Munkebäcksmotet. Artillerigatan beräknas få ett ökat trafikflöde år 2020 på ca 20 000 fordon/dygn.

Allmänna gång- och cykelbanor i huvudnätet följer Artillerigatan och kommer att byggas ut längs med de nya tillfartsgatorna från söder. Längs med hela Säveåns norra strand planeras för ett gång- och cykelstråk som binder ihop Utby med Gamlestan och vidare genom de centrala delarna av Göteborg, detta kan på sikt bli ett alternativ till de trafikerade gatumiljöerna.

Sakägare

AB Långedrag påpekar att AB Långedrag är korrekt fastighetsägare, ej Higab som det står i planbeskrivningen samt att följande befintliga upplåtelse saknas under ”avtal”; Stortavla förhys av JC Deaux, Swedish Working Bulldag Göteborg samt Byggnad 47: Suthema AB.

Kommentar

Beskrivningen har justerats.

Vattenfall Eldistribution AB har inget att erinra mot detaljplanen. Vattenfall har en 130 kV luftledning genom området som kommer att markförläggas. Den nya ledningssträckningen är inte helt fastställd. Eftersom det är en 130 kV ledning är det viktigt att den synliggörs på plankartan oavsett nytt läge, förslagsvis på en separat kartbild med hela kabelsträckningen. Vid utställningsskedet bör kabelns sträckning vara beslutad, det är viktigt att planen ej antas innan kabelns läge är säkrad i planen. Säkerhetsavstånd mellan byggnad och spänningsförande ledare ska vara minst 10 meter.

Kommentar

Ledningen förläggs i markkabel under hösten 2012. Ledningssträckningen följer Markententativvägen, vilken redovisas som allmän plats i detaljplanen. Inom allmän plats redovisas inte särskilt lägen för ledning på plankartan.

Övriga

Göteborgs Fyrverkerifabrik vill påpeka att man förfogar över 7 byggnader, inte en, som det står under "befintlig bebyggelse och verksamheter" i Planbeskrivningen, samt att det under 'Avtal' i Genomförandebeskrivningen saknas följande byggnader 121, 124, 125 och 127 för Fyrverkerifabriken. Vidare känner Fyrverkerifabriken inte till att någon utredning om ersättningsplats pågår, längre. Slutligen tror Fyrverkerifabriken att det finns rödlistade arter och gammelskog på slutningen till Blåsåsberget och efterlyser en inventering och en analys av vad en ytterligare etablering i detta område kan innebära för naturen.

Kommentar

Plan- och genomförandebeskrivningen har justerats. Planhandlingarna har kompletterats med en naturinventering.

Företrädare för "Hantverksbyn" tycker att förslaget rimmar illa med översiktsplanens önskemål för området; 'brett utbud som kan passa den befolkning med olika etnisk bakgrund som finns här i östra Göteborg, Idrotts- och rekreationsparken blir en arena för möten mellan människor från olika stadsdelar, kulturer och åldersgrupper'. Ett kulturinnehåll saknas och yttrandet ger uttrycka för att detaljplaneförslaget bara satsar på idrott med sina mer än 20 fotbollsplaner. Istället för att anlägga ny parkering föreslås att hantverksbyn får ligga kvar som en grön oas, där flera hantverkare kan samarbeta, producera, sälja och marknadsföra slöjd och hantverk. Befintlig verkstad skulle kunna rustas upp för verksamhet även den kalla årstiden och nya verkstäder samt utställningslokal skulle kunna byggas eller flyttas hit. Ytterligare idéer är en minipark med café och en mindre utomhusscen. Hantverksbyn samarbetar med VG-regionens Hemslöjds konsulenter och skolor och vill fortsätta med det.

Kommentar

Området där hantverksbyn nu är belägen föreslås tas i anspråk för en tennishall. Hantverksbyn föreslås flyttas till ett nytt läge inom den SK föreningsbyn. Illustrationskartan har kompletterats med förslag till placering. En förutsättning för detta läge är dock att fyrverkerifabriken har lämnat området. Hantverksbyn kan ligga kvar på befintlig plats tills det blir aktuellt att bygga ut tennishallen. Om fyrverkerifabrikens verksamhet fortfarande pågår när det blir aktuellt att flytta hantverksbyn, finns möjlighet till en tillfällig placering av hantverksbyn, öster om omklädningsbyggnad.

Övre Kvibergs Samfällighetsförening önskar säkerställa att samfällighetsföreningens område inte blir en genomfartsväg för cykel och att lämpliga hinder placeras ut för att förhindra cyklister genom området (på Mona-Lisa Englunds väg och Gunnel Weinås väg). Föreningen vill också att dessa hinder placeras ut/utförs så tidigt som möjligt i arbetet. Föreningen påtalar fel i planhandlingarna, dvs att cykelvägen skall ansluta till Gunnel Weinås – den skall utföras så som ritat på plankarta 090909 dvs mellan kolonilotterna och dagiset för att därefter ansluta till Edwin Ahlqvist väg. Föreningen önskar slutligen vara delaktig i den fortsatta planeringen.

Kommentar

Planbeskrivningen justeras beträffande GC-vägens anslutning till Edwin Ahlqvist väg.

SISU Idrottsutbildarna Väst/Västsvenska Idrottsförbundet välkomnar förslaget som innebär att området får status som idrottsområde och ger möjlighet till byggnation av nya hallar för idrottsutövning. Hallarna kan med fördel användas av skolor i området på dagtid. VSIF har aktivt medverkat till den så kallade Kvibergsvisionen ända sedan de flyttade till området för ett tiotal års sedan och har hela tiden, på olika sätt verkat för att Kviberg skall utvecklas som idrottsområde.

VSIF förutsätter att kommunen i dialog med boule och skytteföreningarna, som troligen måste flytta, erbjuder dem andra lokaler som alternativ.

VSIF menar att byggnadsarean kan vara en begränsning i området för föreningslokaler nedanför Blåsåsberget. VSIF bedömer att det är få normalstora föreningar som kommer att ha möjlighet att själva bekosta och bygga egna lokaler. Kommunen bör därför kunna erbjuda föreningslokaler för uthyrning inom området. För närvarande skall hyrorna enligt HIGAB vara marknadsanpassade. Eftersom det är ett idrottsområde är marknaden idrott och VSIF menar att hyrorna måste vara marknadsanpassade för idrotten.

VSIF anser att det är viktigt att hela området blir tryggt och säkert och då är en god belysning en förutsättning.

Kommentar

Se kommentar till yttrande från Idrotts- och föreningsnämnden sidan 4.

Kvibergs Skytteförening ser positivt på planerna för Kvibergs-området för idrott och skola med en ökad idrottsaktivitet i området men önskar att deras brydsamma situation beaktas vid detaljplanering av Kvibergsområdet eftersom föreningens begränsade ekonomiska resurser innebär att en rivning av föreningens byggnad kan äventyra hela föreningens fortlevnad.

Vidare anser föreningen, som funnits på Kviberg sedan 1898, att de även i framtiden borde finnas på området för att tillföra gevärsskytte som en idrott bland många andra. Kvibergs Skytteförenings önskan är att finnas kvar på Kvibergsområdet, helst i den egna byggnaden på nuvarande plats.

Föreningen anser att detaljplanens kvartersmark för skola är olyckligt vald eftersom föreningens lokal ligger i detta område. Som detaljplanen är utformad finns det inte utrymme för föreningens lokal vilket äventyrar föreningens fortlevnad.

Kommentar

Hur den resurs Kviberg utgör skall utnyttjas på bästa sätt har prövats i den fördjupade översiktsplanen för Kvibergsområdet. Detaljplanen har utformats med utgångspunkt från den prioritering av markanvändningen som översiktsplanen anger. Enligt denna skall området närmast Kvibergsvägen reserveras för skolverksamhet. Utnyttjas denna del av området fullt ut för skolverksamhet innebär detta att föreningen inte kan finnas kvar i sina nuvarande lokaler. Inom detaljplaneområdet finns möjlighet att uppföra en ny byggnad inom den sk föreningsbyn.

Kortedala IF Handboll vill utöka planområdet och införliva grönområdet norr om detaljplanen upp till Bergsjövägen. Föreningen vill också reservera mark för framtida idrotts-hallar i anslutning till nuvarande "Almanacksplan" samt planera om dragningen av gång- och cykelvägen i området.

Kommentar

En utvidgning av planområdet upp till Bergsjövägen har prövats tidigare under planarbetet. En reglering av naturområdet i denna del regleras lämpligast med en separat detaljplan.

Hemslöjdskonsulenterna i Västra Götaland tolkar detaljplanen som att man inte fullt ut har anpassat sitt förslag till områdets befintliga kulturresurser dvs den befintliga hantverksbyn som varit verksam sedan 1995. Hemslöjdskonsulenterna i Västra Götaland anser det ytterst angeläget att stärka den lokala och regionala utvecklingen, att skapa förutsättningar för människors möten och skapande samt utveckla för en attraktivare livsmiljö vilket en fullt utvecklad hantverksby skulle kunna erbjuda och stödja. Hantverksbyn på Kviberg är en unik plats och skulle kunna utvecklas ännu mer till en kulturell resurs och viktigt kreativ mötesplats för hållbar utveckling i Göteborgsområdet.

Hemslöjdskonsulenterna i Västra Götalandsregionen, en del av natur- och kulturarvsförvaltningen Västarvet, vill och kan vara en aktiv part vid utvecklingen av området Kviberg.

Till hantverksbyn kan många scenarier och utvecklingsområden kopplas såsom hållbart byggande, forskning, slöjd och hantverk, mötesplats, utbildning, folkhälsa och arbetslösa. Området borde intressera många i branschen för ett hållbart byggande. Inom Västarvet pågår idag ett regionalt utvecklingsarbete som borde kunna kopplas till platsen (se www.bod2010.se). I detta projekt finns koppling till Chalmers och HDK samt näringsidkare inom skog, förädling, hantverk, slöjd och byggnation. HVG tillsammans med Byggnadsvård Nääs har ett stort nätverk inom hållbar inredning och byggnation.

Då samarbete mellan HVG och kulturvårdsinstitutionen vid Göteborgs universitet/DaCapo under lång tid fungerat väl ser hemslöjdskonsulenterna intressanta möjligheter till forsknings och dokumentationsinsatser inom det planerade Hantverkslaboratorium, som håller på att byggas upp vid nämnda institution. Vidare pågår med samma institution förhandlingar om att placera Hemslöjdskonsulentutbildning i Göteborg, detta kan på sikt ge spännande möten och samarbete med hantverksbyn på Kviberg.

Kommentar

Se kommentar till yttrande från Idrotts- och föreningsnämnden sidan 4.

En privatperson vill bevara och rusta upp tältbyn och menar att dessa falurödfärgade månghörningar borde bli kulturminnen. I yttrandet framför att oaser behövs där handens kultur och kunskap kan övas. När LV6 lades ned blev kasernområdet bostäder, kontor, fritidsgård, skola och vandrarhem dvs en mötesplats. Här fanns också en liten klunga med bevarade trätält där officerarna kunde öva på riktigt utan att behöva bära med sig det tunga tjugomannatältet.

Kommentar

Se kommentar till yttrande från Idrotts- och föreningsnämnden sidan 4.

Boende på Kvibergs Terrass framför i yttrande att denne har barn som inom några år kommer att börja i grundskolan och är därmed intresserad av den nya skolan som planeras i Kviberg. Vad denne hitintills sett så planeras den att byggas nära gränsen mot Utby, långt ifrån kollektivtrafiken vilket innebära att de kommer att få skjutsa dit sina barn ett antal år vilket inte är bra för miljön. I yttrandet ifrågasätts varför man inte förlägger en ny skola i närheten av bra kollektivtrafikförbindelser? T.ex. nära Kviberg hållplats. Det är ju känt att det är stora miljö- och trafikproblem runt skolorna när alla föräldrar skall lämna sina barn med bil. Dessutom är det viktigt att tidigt lära våra barn åka kollektivt om vi i framtiden skall ha en hållbar trafiksituation i Göteborg.

Kommentar

Kvibergsvägen avses att byggas om och en ny busshållplats kommer att anläggas i anslutning till den nya huvudentrén till området. Skolområdet kommer därmed få ett kort gångavstånd till hållplats.

Boende på Tornväktaregatan anser att föreslaget gång- och cykelstråk utmed Ungmästaregatan mot Kvibergsvägen, som både är farligt och backigt och ianspråktar orört vackert naturområde, bör flyttas. Föreslagen korsning med Gärdsåsgatan sker i rät vinkel och med begränsad sikt. Hastigheten på Gärdsåsgatan är ibland, trots avsmalning, hög. Ungmästaregatan mellan bäcken och Gärdsåsgatan är smal, saknar trottoar, har flera skymda utfarter och sluttar brant mot bäcken. Dessutom ligger bäcken lågt i förhållande till gatan vilket innebär en onödigt hög och lång bro. GC-vägen bör istället ledas via Snörmakaregatan mot bäcken. Denna gata är öppen, endast svagt sluttande och enbart bebyggd på ena sidan. Befintlig parkering har bra sikt. Den befintliga "bron" ligger på den ur nivåsynpunkt bästa platsen utmed bäcken. Detta alternativ innebär också 2 st 90-graders svängar för cyklister vilket blir säkrare på Gärdsåsgatan. En annan fördel med detta alternativ är att "naturområdet" från norr utmed bäcken får vara orört ända fram till Snörmakaregatan. Den befintliga smala gångvägen räcker och är samtidigt snäll mot naturen (till skillnad mot en ny "motorväg" för kommunala skötselbilar).

I yttrandet framförs vidare att det är väsentligt att de allmänna platserna i Utbyområdet (från gatorna och ner mot bäcken) ansluts till det nya skolområdet. Det påtalas att genom kommunens låga intresse för sina vattenstråk är de på god väg att förfalla och/eller privatiseras. Trots obefintliga åtgärder från kommunens sida och långt staket utmed övningsområdet använts stigarna. Med hänsyn till Kvibergsbäckens miljövärde och ev framtida miljödiskussioner bör stigarna anslutas till skolområdet med planbestämmelse över bäcken. Kopplingen på bäckens västra sida och fram till skolområdet kan med fördel utformas som cirka 1 meter breda stigar (som i Utby i övrigt).

Planen föreslås med hänsyn till Kvibergsbäckens miljövärden skall kompletteras med bestämmelser om gångbro samt gångstigar i de lämpliga lägena.

Kommentar

Beaktas. Läget för gång- och cykelbanan har flyttats till Snörmakaregatan och plankartan har kompletterats med bestämmelser som medger gångvägar inom naturområdet samt att gångbroar får anläggas över Kvibergsbäcken i vissa lägen.

Utby Egnahemsförening, Utbynäs Kommunalförening samt Fjällbo Egnahemsförening instämmer i yttrande från Boende på Tornväktaregatan med förslag att gång- och cykelstråket läggs i Snörmakaregatan medelst bro över Kvibergsbäcken. Vidare anser föreningarna att övergångar över bäcken bör anordnas i Hovsmedsgatans förlängning, i södra delen av Österhagsgatan samt i Bäckeflatsgatans förlängning.

Kommentar

Se kommentar till yttrande från **Boende på Tornväktaregatan** ovan.

Ändringar

Stadsbyggnadskontoret bedömer att det med följande ändringar är lämpligt att gå vidare med förslaget.

Utöver mindre justeringar föreslås följande:

- Planområdets gräns har justerats norr om den föreslagna tennishallen i områdets sydvästra del. För denna del har en separat detaljplan upprättats.
- Allmän platsmark längs med Kvibergsvägen har utgått ur planområdet.
- Plankartan har kompletterats med byggrätt för tennishall öster om Marketenterivägen och läget för parkering har flyttats öster ut.
- Byggrätt för idrottsändamål mm i den sk föreningsbyn samt vid och söder om förrådsbyggnader har utökats.
- Byggrätt inom skolområdet har omdisponerats.
- Läget för ny väg söder om hallområdet har flyttats och ytan för intilliggande torg har utökats.
- Vägområdet vid områdets entré har utökats

Gunnel Jonsson
Planchef

Kajsa Röntfors
Planarkitekt

Samhällsbyggnadsenheten
Torbjörn Sahl
Kulturgeograf
031 - 60 51 64

[torbjorn.sahl@lansstyrelsen](mailto:torbjorn.sahl@lansstyrelsen.se)
[.se](http://lansstyrelsen.se)

Göteborgs Stad
Byggnadsnämnden
Box 2554
403 17 GÖTEBORG

Förslag till detaljplan för Idrott och skola i Kviberg inom stadsdelen Kviberg i Göteborgs kommun, Västra Götalands län

Handlingar daterade 2009-09-09 för samråd enligt 5 kap 20 § plan- och bygglagen (PBL)

Synpunkter på sådant som kan aktualisera prövning

Länsstyrelsen bedömer med hänsyn till ingripandegrunderna i 12 kap 1 § PBL och nu kända förhållanden att frågor som berör hälsa och säkerhet samt riksintresse enligt miljöbalken (Natura 2000) måste lösas på ett tillfredsställande sätt i enlighet med vad som anges nedan för att ett antagande av en detaljplan enligt förslaget inte ska prövas av Länsstyrelsen.

Motiv för bedömningen

Samlad bedömning

Allmänt vill Länsstyrelsen framhålla att planens syfte att vidareutveckla idrotts- och rekreationsområdet vid Kviberg är bra. Förslaget, med bland annat idrottshall och föreningsby, stärker områdets profil. Samtidigt är planeringsförutsättningarna på platsen komplexa. För att genomföra planförslaget behövs sannolikt stabilitetsförbättrande åtgärder vidtas inom planområdet, samtidigt som sådana åtgärder så långt som möjligt bör undvikas i och kring Kvibergsbäcken.

Utifrån nu kända förhållanden kan Länsstyrelsen inte avgöra hur eventuella åtgärder kan komma att påverka den känsliga vatten- och ravinmiljön. För att bedöma påverkan på miljöerna i och kring Kvibergsbäcken behöver Länsstyrelsen veta mer i detalj vilka åtgärder som kan komma att bli nödvändiga och vilka värden som berörs. I sammanhanget är det också viktigt att klarlägga vilka stabilitetsförbättringar som måste göras till följd av planförslaget respektive vad som krävs för den redan bebyggda miljön öster om bäcken.

Hälsa och säkerhet

I PM Geoteknik (2009-03-20) redovisas att stabiliteten i planområdets östra delar, mot Kvibergsbäcken, är otillfredsställande. Konsulten rekommenderar fördjupad stabilitetsutredning för optimering av nödvändiga stabilitetsförbättrande åtgärder. Exempel på

sådana åtgärder är avschaktning/utflackning, erosionskydd samt stödfyllning nere i ravinen. Länsstyrelsen delar konsultens rekommendation och vill samtidigt peka på att den fördjupade utvärderingen även behöver klarlägga om tidigare åtgärdade delområden har tillfredsställande stabilitet enligt dagens rekommendationer i Skredkommissionens rapport 3:95 för nyexploatering.

På plankartan har reglerats inom vilka delområden som stabilitetsförbättrande åtgärder är nödvändiga. Planbestämmelserna reglerar typ, men inte omfattning, av åtgärder. I planbeskrivningen aviseras dock att exakt utförande av erosionskydd och nivåer för avschaktning kommer att tas fram till utställningsskedet. Länsstyrelsen förutsätter att så görs för att klarlägga mer precisa åtgärdsbehov och för att kunna reglera det med nödvändiga planbestämmelser.

I PM Geoteknik redovisas också behov av fördjupad utredning för de bebyggda delarna öster om bäckravinen, samt omedelbart söder om planområdet. Utredningen indikerar mer gynnsamma förhållanden öster om bäcken, varför åtgärdsbehovet inte är lika entydigt som på den västra sidan. Länsstyrelsen vill dock påtala vikten av att belysa eventuella behov av stabilitetsförbättrande åtgärder även utanför planområdet.

Natura 2000, Säveån nedre delen (SE0520183)

Kvibergsbäcken hyser värdefulla naturvärden, dels med sin ravinmiljö, men också för förekomsten av örting som en del av det åsystem som Säveån utgör. Utifrån nu kända förhållanden går det inte att avgöra vilka konsekvenser de nödvändiga stabilitetsförbättrande åtgärderna får för den värdefulla naturmiljön. Exakt utförande av erosionskydd, nivåer för avschaktning är till exempel inte klarlagt än.

Stabilitetsförbättrande åtgärder kan medföra stora konsekvenser för växt- och djurliv inte bara på den plats där åtgärderna utförs utan kan även påverka negativt en bit därifrån, dvs. i det här fallet även växt- och djurliv i Säveån, klassat som Natura 2000-område. Enligt 7 kap. 28a § miljöbalken krävs tillstånd för att bedriva verksamheter eller vidta åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Detta gäller även verksamheter eller åtgärder utanför själva Natura 2000-området.

Vattenmyndigheten i Västerhavet har tagit fram förslag till förvaltningsplan, miljökvalitetsnormer, åtgärdsprogram och miljökonsekvensbeskrivning för att genomföra EU:s ramdirektiv för vatten (2000/60/EG), Vattendirektivet. I december 2009 fastställs de slutliga dokumenten som gäller fram till 2015. Från december 2009 gäller även icke försämringskravet, vilket innebär att vattenkvaliteten i vattenförekomsterna inte får försämrans från detta datum. Åtgärdsprogrammen beskriver de åtgärder som bedöms nödvändiga för att de beslutade miljökvalitetsnormerna ska uppnås i tid. Miljökvalitetsnormerna ska beaktas bland annat vid detaljplanering och förväntas gälla från och med slutet av december 2009.

Vattendirektivets syften har inte tagits i beaktning i underlaget. Icke försämringskravet gäller för samtliga vattendrag (efter fastställande av angivna dokument enligt ovan). I planen måste redovisas hur man avser att upprätthålla vattendragets nuvarande måttliga ekologiska status. Enligt nuvarande bedömning av aktuell åsträckas förbättringspotential, kommer denna del av Säveån inte att uppnå god ekologisk status som egentligen är återställningskravet till 2015. Detta till följd av att ån rinner genom ett redan så påverkat område. Aktuell detaljplan får dock inte försämrans befintlig status. En stor del i möjligheten att klara icke försämringskravet är bevarande av de tillrinningsområden som är av

naturlig karaktär (möjlighet att binda närsalter, biodiversitet etc). Kommunen avser att hantera dagvatten lokalt, men en utbyggnad enligt förslaget riskerar att dagvattentillrinningen till ån ökar vilket påverkar åns status negativt.

Samtliga arbeten som innebär åtgärder i vatten under högsta högvattenyta är en anmälnings- eller tillståndspliktig vattenverksamhet enligt 11 kap Miljöbalken.

Synpunkter i övrigt

Strandskydd

Kommunen behöver klarlägga vad man menar med att det är önskvärt att ravinmiljön rustas upp. Ravinmiljöer är svårtillgängliga i sig med nedfallna träd, mycket död ved, sluttande lerslänter etc. Ska död ved städas undan, träd tas ned eller promenadslingor anläggas? En stor del av livsmiljön i raviner baseras på fri utveckling. Ravinområdet får inte iordningställas på ett sådant sätt att strandskyddets syften motverkas. Kommunen nämner även att viss parkskötsel är nödvändig inom planområdet. Även här vill Länsstyrelsen påminna om att det kan strida mot strandskyddets syften, exempelvis krävs strandskyddsdispens för att ta ned fler än ett fåtal träd.

För att få strandskyddsdispens krävs särskilda skäl. Några sådana har inte redovisats. För planärenden inledda före 1 juli 2009 tillämpas den äldre lagstiftningen.

Naturmiljön i den norra delen av planområdet

Planbeskrivningen redogör inte för naturmiljön i den norra delen av planområdet, det trots att kommunen där planerar att ta mark i anspråk. Länsstyrelsen anser att planbeskrivningen behöver kompletteras med det.

Arkeologi

Arkeologisk utredning kommer att genomföras under november månad i syfte att klarlägga förekomsten av okända fornlämningar inom området. Resultatet från utredningen ska sedan inarbetas i planförslaget.

Gång- och cykelvägar

Den verksamhet som planeras kommer troligen att innebära att fler människor kommer till fots och på cykel till området. Planhandlingarna bör kompletteras med en redovisning av hur man på gång- och cykelvägar kan ta sig till området.

Miljömål

Länsstyrelsen anser att kommunen bättre ska tydliggöra hur förslaget bidrar till att uppnå de av riksdagen antagna miljömålen, förslagsvis genom en tabell med tydliga motiveringar.

Beredning

Inför Länsstyrelsens bedömning i ärendet har berörda statliga sektorsföreträdare beretts tillfälle att lämna synpunkter. Vad som angivits ovan gäller som statens samlade myndighetsuppfattning vid en avvägning mellan olika framförda synpunkter.

Torbjörn Sahl

Kopia till:

Vägverket Region Väst, 405 33 Göteborg (Lars Ekström).

Statens Geotekniska Institut, 581 93 Linköping (Lars Johansson).

Länsstyrelsen/

Kulturmiljöenheten, Leif Johansson.

Miljöskyddsenheten, Sten Wolme.

Naturvårdsenheten, Teresia Holmberg.

Vattenvårdsenheten, Sofia Stridsman.

Samhällsbyggnadsenheten enligt expeditionslista

Sändlista

För yttrande

Kommunala nämnder och bolag m.fl.

Fastighetsnämnden
Göteborg Energi Fjärrvärme AB
Göteborg Energi Gasnät AB
Göteborg Energi GothNet AB
Göteborg Energi Nät AB
Idrotts- och föreningsnämnden
Kretsloppsnämnden
Kulturnämnden
Lokalförsörjningsnämnden
Lokalsekretariatet
Miljönämnden
Nämnden för Göteborg Vatten
Park- och naturnämnden
Räddningstjänsten Storgöteborg
Stadsdelsnämnden i Kortedala
Trafiknämnden
Utbildningsnämnden

Statliga och regionala myndigheter m.fl.

Göteborgsregionen (GR)
Lantmäterimyndigheten i Göteborg
Länsordningspolisen
Länsstyrelsen
Posten Meddelande AB
Skaraborgs regemente
Svenska Kraftnät
Skanova Nätplanering D3N
Vägverket, Region Väst
Västfastigheter, Distrikt Göteborg

Sakägare

Hämtas från fastighetsförteckningen

Bostadsrättsinnehavare, hyresgäster, boende

Hyresgästföreningen Region V Sverige

Övriga

Handikappfören. Samarbetsorgan
Naturskyddsföreningen i Göteborg
Kvibergs Handelsträdgård
Tenant & Partner, Magnus Hagström

För kännedom

Kommunala förvaltningar och bolag m.fl.

Göteborgs Gatu AB
Namnberedningen
Stadskansliet

Statliga och regionala myndigheter m.fl.

Business Region Göteborg AB
Västtrafik Göteborgsområdet AB